

Nr 127

Utlåtande i anledning av motion om ekonomisk gottgörelse åt fru Elin Johansson.

(5:e avd.)

I motionen II: 868 av herr Gustavsson i Alvesta m. fl. har hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t föreslår att fru Elin Johansson erhåller ekonomisk gottgörelse enligt till motionen bilagd specifikation, nämligen a) ersättning för förlorad arbetsförtjänst, hemhjälpkostnader, sjukvårdskostnader m. m. 20 579 kr., b) livränta för den gångna tiden, med avdrag för uppburen förtidspension, 57 988 kr., c) livränta fr. o. m. 1/1 1970 t. o. m. 21/9 1993 med 15 000 kr. per år samt med 7 500 kr. per år för tiden därefter, med avdrag för vad hon kan komma att uppbära i förtidspension, d) 5 procents årlig ränta på livräntebeloppen från de särskilda förfallodagarna till dess betalning sker, allt räknat i 1970 års penningvärde.

Beträffande den skada m. m. som tillfogats Elin Johansson lämnas i motionen i huvudsak följande uppgifter.

Den 19 februari 1959 arbetade ett lag patienter vid S:t Sigfrids sjukhus med skogsgallring ett stycke från sjukhusets inhägnade område. Härunder avvek en av patienterna, en sedan 1951 intagen psykopat och sexualmördare, från arbetsplatsen — vilken var svår att överblicka för vaktpersonalen — och överföll på en plats ungefär 800 meter därifrån fru Elin Johansson, som han misshandlade svårt med en sopborste.

Efter denna misshandel för elva år sedan har Elin Johansson varit praktiskt taget helt arbetsoförmögen, under det första halvåret mestadels sängliggande. Fyra läkare har vid olika tillfällen, 1959, 1961, 1962 och 1964, undersökt Elin Johansson, som i flera perioder också har vårdats på sjukhus, konvalescenthem och psykiatrisk klinik. Någon märkbar förbättring i hennes hälsotillstånd har dock inte inträtt. Samtliga läkare har intygat att Elin Johansson alltsedan misshandeln har lidit av huvudvärk, yrsel, illamående, matthetskänsla, oro, koncentrationsstörningar, irritabilitet, minnesstörningar, ljuskänslighet samt rädsla och plågsamma minnen av misshandeln. Professor B. Jacobowsky har i egenskap av kronans läkare uttalat, sedan han studerat Elin Johanssons sjukdomshistoria men inte själv undersökt henne, att kausalsammanhanget mellan misshandeln och Elin Johanssons sjukdomstillstånd och arbetsoförmåga är uppenbart samt att invaliditeten torde kunna uppskattas till 60 procent. Han förklarade också att Elin Johanssons sjukdomstillstånd med övervägande sannolikhet kan anses varaktigt.

Utskottet har inhämtat yttrande över motionen från riksförsäkringsverket. Verket har anfört följande.

Av underhandsupplysningar från socialstyrelsen har riksförsäkringsverket inhämtat dels att Kungl. Maj:t genom beslut vid fem tillfällen under åren 1960—1965 beviljat Elin Johansson ersättningar på tillsammans 32 500 kr., dels att högsta domstolen i beslut 7 maj 1969 ej meddelade tillstånd för prövning av hovrättsdom, varigenom förd skadeståndstalan ogillats.

Av inhämtade upplysningar från Kronobergs läns allmänna försäkringskassa, Växjö, framgår att Johansson fr. o. m. juni 1964 uppbär folkpension i form av två tredjedelar av hel förtidspension. Denna pension utgår för närvarande med kr. 3 906 per år, inklusive pensionstillskott.

Utskottet. I den förevarande motionen har framställts yrkande i syfte att Elin Johansson skall för viss skada erhålla ytterligare gottgörelse av statsmedel.

Som framgår av riksförsäkringsverkets yttrande har högsta domstolen i beslut den 7 maj 1969 ej meddelat tillstånd för prövning av hovrättsdom, varigenom förd skadeståndstalan ogillats. Vidare framgår att Kungl. Maj:t genom skilda beslut beviljat Elin Johansson ersättningar på tillsammans 32 500 kr.

Utskottet är för sin del inte berett att på grundval av vad i motionen anförts förorda att riksdagen fattar beslut av innebörd att Elin Johansson kommer i åtnjutande av i motionen yrkade ytterligare ersättningar av statsmedel. Utskottet avstyrker därför motionen.

Utskottet hemställer

att riksdagen avslår motionen II: 868.

Stockholm den 15 maj 1970

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Vid ärendets slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Bohman (m), Birger Andersson (s), fru Waltheim (s), herrar Mårtensson (s), Bertil Petersson (s), Herbert Larsson (s), Nyman (fp), Hjorth (s), Ottosson (m), fru Lilly Ohlsson (s), herrar Jonsson (s), Wirten (fp), Wikström (fp) och Johan Olsson (cp) samt

från andra kammaren: herrar Mellqvist (s), Eliasson i Sundborn (cp), Nordstrandh (m), Lindholm (s), Mattsson (cp), Gustafsson i Uddevalla (s), Blomkvist (s), Andersson i Knäred (cp), Svanberg (s), Tobé (fp), Jönsson i Arlov (s), Gustavsson i Ängelholm (s), Zachrisson (s), Lothigius (m) och Eriksson i Arvika (fp).